

Sygn. akt IV U 1293/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sąd. Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2014r. w S.

odwołania A. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia (...), znak: PT/W-400- (...)

w sprawie A. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 1293/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 12 września 2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.36 ust.1 pkt 1 oraz art.3a i art.5a ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w odniesieniu do A. K. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego poczynając od 1 lipca 2007r. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że ubezpieczenie społeczne ustało od 1 lipca 2007r. do nadal z uwagi na podjęcie przez A. K. w okresie od 25 czerwca 2007r. do 31 grudnia 2007r. pracy w ramach umowy zlecenie na czynności pobierania opłat na rzecz przedsiębiorcy zajmującego się odbiorem śmieci ,tj. A. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). W konsekwencji powyższego po zakończeniu zatrudnienia ,tj. od 1 stycznia 2008r. A. K. nie pozostał w ubezpieczeniu społecznym rolników z uwagi na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Brak jest warunków z art.5a ustawy do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie co najmniej 3 lata. Organ rentowy wskazał, że w celu kontynuowania ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej A. K. powinien zgłosić się do ZUS-u.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. K. wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że w dalszym ciągu podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Podniósł, że decyzja organu rentowego jest błędna, gdyż wbrew twierdzeniom organu rentowego nie podjął on pracy w firmie (...), a jedynie łączyła go z tą firmą umowa zlecenie. Ponadto prowadzi on działalność gospodarczą, z której dochody nie przekraczają progu określonego przez ustawę. Na tę okoliczność

składał co roku zaświadczenia z Urzędu Skarbowego i do chwili wydania zaskarżonej decyzji nie było wątpliwości co do pozostawania skarżącego w systemie ubezpieczenia rolniczego (odwołanie k.1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przywołując argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-4).

Sąd ustalił, co następuje:

A. K. jest rolnikiem i od lat 90-tych XX wieku prowadzi we W. gmina W. gospodarstwo rolne o powierzchni około 19 ha. Jednocześnie prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w branży ogólnobudowlanej. Decyzją z 9 maja 2005r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, że A. K. spełnia warunki do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej. Decyzja wydana została na podstawie art.5a ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zgodnie z którym rolnik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia określone w tym przepisie warunki, w tym złoży wymagane ustawą oświadczenie (zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z 5 maja 2005r. k.24 akt organu rentowego, oświadczenie A. K. i decyzja Prezesa KRUS z 9 maja 2005r. k.27-28 akt organu rentowego).

Od co najmniej 2007r. A. K. jest sołtysem wsi W.. W dniu 16 maja 2007r. A. K. zawarł z A. S. (2) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Budowlano-Uslugowe (...) z siedzibą w O. umowę zlecenia, na podstawie której przyjął do wykonania usługę w postaci zbierania od (...) opłat za wywóz śmieci dokonywany przez w/w firmę. Usługę tę A. K. miał wykonywać co kwartał i miał za nią otrzymywać wynagrodzenie, które strony ustaliły na 28,50 złotych netto kwartalnie (umowa zlecenia i oświadczenie o danych personalnych zleceniobiorcy z 16 maja 2007 – w kopercie na k.22 akt sprawy). Stosownie do powyższej umowy A. K. zbierał od (...) środki za wywóz śmieci przez firmę (...), które następnie przekazywał tej firmie w zamian za co otrzymywał umówione wynagrodzenie. A. K. wykonywał umowę zlecenie na rzecz Przedsiębiorstwa Budowlano-Uslugowego (...) z siedzibą w O. w okresie od 25 czerwca 2007r. do 31 grudnia 2007r. W okresie tym zleceniodawca zgłosił A. K. do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (oświadczenie A. S. (2) z 17 czerwca 2013r. k.89 oraz pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 29 kwietnia 2013r. k.34 i z 9 lipca 2013r. k.91 akt organu rentowego, druk (...) z 28 czerwca 2007r., karta wynagrodzeń A. K. sporządzona przez przedsiębiorstwo (...) za 2007r. i PIT-11 za 2007r. wystawiony przez przedsiębiorstwo (...) dla A. K. - w kopercie na k.22 akt sprawy). Od 1 stycznia 2008r. nastąpiła zmiana nazwy zleceniodawcy z wyżej przytoczonej na: Zakład (...) A. S. (2) z siedzibą w W.. W okresie od 1 stycznia 2008r. do lutego 2011r. A. K. wykonywał usługę w postaci zbierania opłat za wywóz śmieci od (...) na rzecz w/w firmy. Od marca 2011r. zleceniodawca zaczął działać w formie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i od tego momentu do 30 czerwca 2013r. A. K. wykonywał powyższą usługę na rzecz w/w spółki. Za wykonywane czynności otrzymywał wynagrodzenie (pisma (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. z 8 sierpnia 2014r. k.19-20 i 21 października 2014r. k.28 akt sprawy, dowody wpłat przez A. K. pobranych opłat na rzecz w/w podmiotów – w kopercie na k.22 akt sprawy, zeznania A. K. k.29v – nagranie od minuty 3 do 10 i k.10v-11 – nagranie od minuty 2 do 14).

A. K. nie zawiadomił organu rentowego o zawarciu umowy zlecenia. W oparciu o informację o dochodach A. K. uzyskaną z Urzędu Skarbowego organ rentowy wszczął w tym zakresie postępowanie wyjaśniające (pismo organu rentowego do A. K. z 17 maja 2013r. k.86 akt organu rentowego). W wyniku dokonanych ustaleń zaskarżoną decyzją z 12 września 2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie wobec A. K. ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego poczynając od 1 lipca 2007r. (zaskarżona decyzja z 12 września 2013r. k.100 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. K. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.7 ust.1 pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, jeżeli ten rolnik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. W myśl zaś art.16 ust.1 pkt 1 i ust.3 w/w ustawy ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, z tym że ubezpieczenie to nie obejmuje osoby – rolnika, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty, lub ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Z kolei art.6 ust.1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.) stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wykonują pracę na podstawie umowy zlecenia. Zgodnie zaś z art.11 ust.2 w/w ustawy dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia. Wreszcie zgodnie z art.12 ust.1 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Z przedstawionych ustaleń wynika, że od 25 czerwca 2007r. do 31 grudnia 2007r. A. K. był związany umową zlecenia – w rozumieniu przepisu art.734 kc - z Przedsiębiorstwem Budowlano-Usługowym (...) z siedzibą w O., na mocy której jako zleceniobiorca wykonywał na rzecz w/w przedsiębiorstwa jako zleceniodawcy czynności polegające na zbieraniu od (...) opłat za odbiór śmieci i przekazywaniu zebranych środków zleceniodawcy, w zamian za co zleceniodawca wypłacał mu ustalone wynagrodzenie. Z ustaleń Sądu wynika, że również po 31 grudnia 2007r. ,tj. od 1 stycznia 2008r. do 30 czerwca 2013r. A. K. wykonywał tego samego rodzaju usługę, z tym że na skutek zmian organizacyjnych po stronie zleceniodawcy zmieniła się nazwa zleceniodawcy i forma jego działania (w ostatnim czasie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – vide: ustalenia faktyczne). W myśl zacytowanych w akapicie drugim przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia stanowi tytuł obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego zleceniobiorcy. Podleganie takiemu ubezpieczeniu stanowi zaś „inne ubezpieczenie społeczne” w rozumieniu zacytowanych na wstępie przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i jako takie wyłącza ubezpieczenie społeczne rolników. Reasumując, skoro A. K. podlegał od 25 czerwca 2007r. obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia, to w tym samym okresie nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Odnosząc się kwestii ustaleń faktycznych wskazać należy, że nie budzi wątpliwości fakt zawarcia przez A. K. umowy zlecenia z Przedsiębiorstwem Budowlano-Usługowym (...) z siedzibą w O.. Do akt sprawy złożone zostały nie budzące wątpliwości dokumenty świadczące o zawarciu takiej umowy oraz dowody wypłaty na jego rzecz wynagrodzenia za wykonywaną usługę. Również sam A. K. w złożonych zeznaniach nie kwestionował faktu wykonywania usługi w postaci zbierania opłat za wywóz śmieci na rzecz przedsiębiorstwa dokonującego odbioru tych śmieci. Zauważyć w tym miejscu należy, że jak wynika z informacji (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (pismo k.28 akt sprawy), po zmianach organizacyjnych, które nastąpiły u zleceniodawcy od 1 stycznia 2008r. (zmiana nazwy, a później formy organizacyjnej) strony nie spisały nowej umowy zlecenia. Niemniej podkreślić trzeba, że przepisy kodeksu cywilnego nie zastrzegają dla umowy zlecenia formy pisemnej, ani innej szczególnej, co oznacza, że umowa ta może być zawarta również ustnie. Po upływie 2007r., aż do czerwca 2013r. A. K. kontynuował za wynagrodzeniem pobór opłat za wywóz śmieci, co nakazuje uznać, że przez cały ten okres umowa zlecenia była przez niego wykonywana i stanowiła tytuł ubezpieczenia społecznego.

W tym miejscu wskazać należy, że oceny, iż A. K. wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia nie zmienia fakt, że w rozpatrywanym okresie A. K. był sołtysem wsi W.. W myśl art.38 ust.1 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie

gminnym (Dz.U. z 2013r., poz.594) sołtys jest organem wykonawczym w sołectwie ,tj. w jednostce pomocniczej gminy. Przepisy ustawy nie zawierają natomiast uregulowań pozwalających na uznanie, że zbieranie opłat za wywóz śmieci stanowi wykonywanie przez sołtysa zadań wynikających z ustawy. Zaznaczyć również należy, że w świetle uregulowań ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników na ustalenie, iż w związku z wykonywaniem umów zlecenia A. K. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników nie ma wpływu to, iż kwartalne wynagrodzenie uzyskiwane przez niego z tytułu umowy zlecenia stanowiło obiektywnie rzecz oceniając niewielką kwotę.

W okolicznościach sprawy wyjaśnienia wymaga jeszcze kwestia podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w kontekście prowadzenia przez A. K. równoległe z działalnością rolniczą pozarolniczej działalności gospodarczej. Zgodnie z art.5a ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników rolnik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełni jednocześnie określone w tym przepisie warunki (pkt 1-5 tego przepisu). W przekonaniu Sądu uregulowanie to nie stanowi podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji nawet przy przyjęciu, że A. K. zaprzestał pracy na podstawie umowy zlecenia (z jego zeznań wynika, że od 1 lipca 2013r. wykonuje takie same czynności za wynagrodzeniem na rzecz gminy). Brzmienie tego przepisu ,tj. sformułowanie „podlega nadal temu ubezpieczeniu” nakazuje uznać, że odnosi się on (przepis) do sytuacji, w której rolnik w trakcie prowadzenia działalności rolniczej rozpoczyna równoległe prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Wówczas ustawa daje mu możliwość dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników mimo prowadzenia działalności gospodarczej. Z przepisu tego nie wynika natomiast, aby rolnik prowadzący działalność rolniczą i działalność gospodarczą (i podlegający w tym czasie ubezpieczeniu społecznemu rolników) mógł być ponownie włączony do ubezpieczenia społecznego rolników, po tym jak zostanie z niego wyłączony w związku z podjęciem pracy na podstawie umowy zlecenia. Taki pogląd wyraził m.in. Sąd Apelacyjny w (...) w uzasadnieniu wyroku z 11 września 2013r. (w sprawie III AUa (...)Lex nr 1381350). Sąd w niniejszej sprawie podziela w całości to stanowisko.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477.14§1 kpc odwołanie A. K. oddalił.